

รายงานผลการใช้นวัตกรรม

เรื่องการพัฒนาทักษะการคิดสร้างสรรค์ด้วยกิจกรรมศิลปะแบบผสมผสาน
ของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 3

นางสาวศิริจรรยา ไวยพจน์
ตำแหน่ง ครู

โรงเรียนบ้านโนนบ่อหวายดินดำ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

รายงานฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อเป็นการนำเสนอผลการใช้นวัตกรรมการเรียนการสอน เรื่องการพัฒนาทักษะการคิดสร้างสรรค์ด้วยกิจกรรมศิลปะแบบผสมผสานของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 3 โดยมุ่งเน้นให้เด็กสามารถพัฒนาด้านการคิดสร้างสรรค์นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 3 จากสภาพปัญหาการจัดการเรียนรู้และคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนกิจกรรมสร้างสรรค์จึงเป็นกิจกรรมที่ช่วยเชื่อมโยงการทำงานของสมองและพัฒนาจินตนาการซึ่งสัมพันธ์กับประสบการณ์ของเด็ก เด็กจะแสดงออกมาเป็นภาพ รูปร่าง และรูปทรง จึงเป็นโอกาสที่เด็กได้ฝึกสมองจากกิจกรรมสร้างสรรค์ที่มีหลายหลายรูปแบบ เป็นการให้เด็กกระทำและสังเกต ซึ่งเป็นการสร้างประสบการณ์ตรงให้เด็ก เด็กจะเกิดความสามารถในการพัฒนาความคิดรวบยอด และสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับสิ่งต่างๆ ได้ต่อไป อีกทั้งกิจกรรมสร้างสรรค์ยังพัฒนาจิตใจเด็กได้อย่างมีคุณภาพคือให้เป็นผู้มีความอดทนเพราะต้องสร้างสรรค์ผลงานของตนจนสำเร็จ จะสร้างความภูมิใจต่อตนเองหรือสร้างความรู้สึที่ดีต่อตนเองได้ เนื่องจากการเปิดโอกาสให้เด็กพึ่งตนเองในการทำสิ่งต่างๆ ตามความสามารถเป็นการกระตุ้นให้เด็กตระหนักถึงความมีคุณค่าในตนเอง เด็กจะเป็นผู้มีความมั่นใจและกล้าที่จะเผชิญปัญหา ในขณะเดียวกันเด็กจะได้รับการพัฒนาทางสังคมเพราะเด็กจะมีโอกาสทำงานร่วมกับเพื่อน เด็กจึงเรียนรู้การแก้ปัญหาการทำงาน รู้จักปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงตนเอง ซึ่งเป็นพื้นฐานของการอยู่ร่วมกันด้วยดีในสังคม กิจกรรมสร้างสรรค์ทางศิลปะ เป็นกิจกรรมที่เหมาะสมกับความสนใจ ความสามารถและสอดคล้องกับหลักพัฒนาการของเด็กเป็นอย่างยิ่ง กิจกรรมสร้างสรรค์ไม่เพียงแต่ส่งเสริมการประสานความสัมพันธ์ระหว่างกล้ามเนื้อมือกับตา และการผ่อนคลายความเครียดทางอารมณ์ที่อาจเกิดขึ้นเท่านั้นแต่ยังเป็นการส่งเสริมความคิดอิสระ ความคิดจินตนาการ ฝึกการรู้จักทำงานด้วยตนเองและฝึกการแสดงออกอย่างสร้างสรรค์ทั้งความคิดและการกระทำ ซึ่งถ่ายทอดออกมาเป็นผลงานทางศิลปะ และนำไปสู่การเรียนรู้ เขียน อ่าน อย่างสร้างสรรค์ต่อไป

ดังนั้น ดิฉันจึงต้องการพัฒนาการจัดการจัดกิจกรรมศิลปะแบบผสมผสานเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์และส่งเสริมพัฒนากล้ามเนื้อมือ ของเด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ 3 ให้เป็นไปตามมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และตัวบ่งชี้ในหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยกำหนด

นางสาวศิริจรรยา ไวยพจน์

ครุศศ.1 โรงเรียนบ้านโนนบ่อหวายดินดำ

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ.....	ก
สารบัญ.....	ข
การรายงานผลการใช้นวัตกรรม.....	1
ชื่อผลงานนวัตกรรม.....	1
ผู้จัดทำ.....	1
ระยะเวลาในการดำเนินการพัฒนานวัตกรรม.....	1
ที่มาและความสำคัญของผลงาน.....	1
วัตถุประสงค์.....	1
กลุ่มเป้าหมาย.....	2
เครื่องมือที่ใช้.....	2
กระบวนการพัฒนานวัตกรรม.....	2
แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง.....	2
กระบวนการนำนวัตกรรมไปใช้.....	2
แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง.....	2
ผลที่เกิดขึ้นกับกลุ่มเป้าหมาย.....	3
บทเรียนที่ได้รับ.....	3
เงื่อนไขความสำเร็จ.....	4
ภาพกิจกรรม.....	5
ภาคผนวก.....	6

รายงานการใช้นวัตกรรม

เรื่องการพัฒนาด้านการคิดสร้างสรรค์ด้วยกิจกรรมศิลปะแบบผสมผสานของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 3

1. ชื่อนวัตกรรม

เรื่อง การพัฒนาด้านการคิดสร้างสรรค์ด้วยกิจกรรมศิลปะแบบผสมผสานของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 3

2. ผู้จัดทำ

นางสาวศิริจรรยา ไวยพจน์ ตำแหน่งครู ไม่มีวิทยฐานะ ครูประจำชั้นอนุบาลปีที่ 3

3. ระยะเวลาในการดำเนินการพัฒนานวัตกรรม

เริ่มวันที่ 1 ตุลาคม 2567 - 30 กันยายน 2568

4. ที่มาและความสำคัญ

สภาพปัญหาการจัดการเรียนรู้และคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนกิจกรรมสร้างสรรค์จึงเป็นกิจกรรมที่ช่วยเชื่อมโยงการทำงานของสมองและพัฒนาจินตนาการซึ่งสัมพันธ์กับประสบการณ์ของเด็ก เด็กจะแสดงออกมาเป็นภาพ รูปร่าง และรูปทรง จึงเป็นโอกาสที่เด็กได้ฝึกสมองจากกิจกรรมสร้างสรรค์ที่มีหลายหลายรูปแบบ เป็นการให้เด็กกระทำและสังเกต ซึ่งเป็นการสร้างประสบการณ์ตรงให้เด็ก เด็กจะเกิดความสามารถในการพัฒนาความคิดรวบยอด และสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับสิ่งต่างๆ ได้ต่อไป อีกทั้งกิจกรรมสร้างสรรค์ยังพัฒนาจิตใจเด็กได้อย่างมีคุณภาพคือให้เป็นผู้มีความอดทนเพราะต้องสร้างสรรค์ผลงานของตนจนสำเร็จ จะสร้างความภูมิใจต่อตนเองหรือสร้างความรู้สึที่ดีต่อตนเองได้ เนื่องจากการเปิดโอกาสให้เด็กพึ่งตนเองในการทำสิ่งต่างๆ ตามความสามารถเป็นการกระตุ้นให้เด็กตระหนักถึงควมมีคุณค่าในตนเอง เด็กจะเป็นผู้มีความมั่นใจและกล้าที่จะเผชิญปัญหา ในขณะที่เดียวกันเด็กจะได้รับการพัฒนาทางสังคมเพราะเด็กจะมีโอกาสทำงาน

ร่วมกับเพื่อน เด็กจึงเรียนรู้การแก้ปัญหาการทำงาน รู้จักปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงตนเอง ซึ่งเป็นพื้นฐานของการอยู่ร่วมกันด้วยดีในสังคม กิจกรรมสร้างสรรค์ทางศิลปะ เป็นกิจกรรมที่เหมาะสมกับความสนใจความสามารถและสอดคล้องกับหลักพัฒนาการของเด็กเป็นอย่างดี กิจกรรมสร้างสรรค์ไม่เพียงแต่ส่งเสริมการประสานความสัมพันธ์ระหว่างกล้ามเนื้อมือกับตา และการผ่อนคลายความเครียดทางอารมณ์ที่อาจเกิดขึ้นเท่านั้นแต่ยังเป็นการส่งเสริมความคิดอิสระ ความคิดจินตนาการ ฝึกการรู้จักทำงานด้วยตนเองและฝึกการแสดงออกอย่างสร้างสรรค์ทั้งความคิดและการกระทำ ซึ่งถ่ายทอดออกมาเป็นผลงานทางศิลปะ และนำไปสู่การเรียนรู้ เขียน อ่าน อย่างสร้างสรรค์ต่อไป

ดังนั้น ดิฉันจึงต้องการพัฒนาการจัดการจัดกิจกรรมศิลปะแบบผสมผสานเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์และ ส่งเสริมพัฒนากล้ามเนื้อมือ ของเด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ 3 ให้เป็นไปตามมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และตัวบ่งชี้ในหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยกำหนด

5. วัตถุประสงค์

1. เพื่อเชื่อมโยงการทำงานของสมองและพัฒนาจินตนาการซึ่งสัมพันธ์กับประสบการณ์ของเด็ก
2. เพื่อให้เด็กได้ฝึกสมองจากกิจกรรมสร้างสรรค์ที่มีหลากหลายรูปแบบและพัฒนาากล้ามเนื้อมัดเล็ก

3. เพื่อส่งเสริมให้เด็กลงมือทำและสังเกต ซึ่งเป็นการสร้างประสบการณ์ตรงให้เด็ก เด็กจะเกิดความสามารถในการคิดรวบยอด และสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับสิ่งต่างๆได้ต่อไป
4. เพื่อให้เด็กได้รับพัฒนาการด้านสังคมเพราะเด็กจะมีโอกาสได้ทำงานร่วมกับเพื่อน เด็กจะเรียนรู้การแก้ปัญหาในการทำงาน รู้จักปรับปรุงเปลี่ยนแปลงตนเอง
5. เพื่อส่งเสริมความคิดอิสระ ความคิดจินตนาการ ฝึกฝนการรู้จักทำงานด้วยตนเองและฝึกการแสดงออกอย่างสร้างสรรค์ทั้งความคิดและการกระทำ ซึ่งถ่ายทอดออกมาเป็นผลงานทางศิลปะและนำไปสู่การเรียนรู้ เขียน อ่าน อย่างสร้างสรรค์ต่อไป

6. กลุ่มเป้าหมาย

เด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ 3 จำนวน 9 คนของโรงเรียนโนนบ้านบ่อหวายดินดำ

7. เครื่องมือที่ใช้

- อุปกรณ์ศิลปะ เช่น สีไม้ สีเทียน สีน้ำ ดินน้ำมัน กระดาษ กาว วัสดุจากธรรมชาติ ฯลฯ
- สื่อการสอน เช่น ป๊อปอัพ สื่อของจริง วิดีโอในยูทูป
- แบบประเมินความคิดสร้างสรรค์ของเด็ก

8. กระบวนการพัฒนานวัตกรรม

1. ศึกษาข้อมูลจากการทำวิจัยและศึกษาแผนการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์
2. ออกแบบกิจกรรมศิลปะแบบผสมผสานให้เหมาะสมกับวัยของเด็กชั้นอนุบาลปีที่3
3. ทดลองใช้กิจกรรมกับกลุ่มเป้าหมายคือนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 3 จำนวน 9 คน ของโรงเรียนบ้านโนนบ่อหวายดินดำ
4. ประเมินผลและปรับปรุงกิจกรรมตามผลที่ได้รับ

9. แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

- ทฤษฎีพัฒนาการทางปัญญาของ Piaget
- ทฤษฎีการเรียนรู้โดยใช้ศิลปะของ Lowenfeld
- ทฤษฎีสร้างสรรค์ของ Guilford

10. กระบวนการนำนวัตกรรมไปใช้

1. กำหนดแผนการจัดกิจกรรมศิลปะในแต่ละสัปดาห์ จำนวน 5 หน่วย
2. การจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ผสมผสานที่หลากหลาย เช่นการพิมพ์ภาพจากถาดน้ำมือ การฉีกตัดปะกระดาษ การปั้นดินน้ำมัน การวาดภาพระบายสีด้วยสีเทียน การนำวัสดุจากธรรมชาติมาสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ เพื่อส่งเสริมความคิดอิสระ ความคิดจินตนาการ ฝึกฝนการรู้จักทำงานด้วยตนเองและฝึกการแสดงออกอย่างสร้างสรรค์ทั้งความคิดและการกระทำ ซึ่งถ่ายทอดออกมาเป็นผลงานทางศิลปะและนำไปสู่การเรียนรู้ เขียน อ่าน อย่างสร้างสรรค์
3. ให้เด็กได้มีโอกาสทำงานกลุ่มร่วมกับเพื่อนๆ ได้รู้จักการแก้ปัญหาาร่วมกัน
4. ให้เด็กได้นำเสนอผลงานของตนเองต่อเพื่อนและครู ตามความรู้สึก ตามจินตนาการ ชื่นชมผลงานของตนเองและเพื่อน
5. ประเมินผลจากการสังเกตพฤติกรรมของเด็กและใบกิจกรรมการเรียนรู้

11. ผลที่เกิดขึ้นกับกลุ่มเป้าหมาย

เชิงปริมาณ

1. เด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 3 โรงเรียนบ้านโนนบ่อหวายดินดำ ร้อยละ 100 ได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะแบบผสมผสานพัฒนาทักษะการคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย

2. เด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 3 โรงเรียนบ้านโนนบ่อหวายดินดำ ร้อยละ 80 มีทักษะการคิดสร้างสรรค์และมีพัฒนาการด้านกล้ามเนื้อที่ดีขึ้น หลังจากการจัดกิจกรรม

เชิงคุณภาพ

เด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 3 โรงเรียนบ้านโนนบ่อหวายดินดำ ภายหลังได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะแบบผสมผสานส่งเสริมพัฒนาการกล้ามเนื้อเด็กปฐมวัยสูงขึ้น และส่งผลต่อพัฒนาทักษะการคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย ทางด้านสติปัญญาสูงขึ้น เป็นไปตามมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และตัวบ่งชี้ในหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยกำหนด

- **ด้านความรู้** เด็กมีความเข้าใจเกี่ยวกับศิลปะและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ตามความคิดสร้างสรรค์ของตนเอง
- **ด้านทักษะ** เด็กสามารถสร้างสรรค์ผลงานศิลปะได้อย่างอิสระตามความคิดสร้างสรรค์ของตนเอง
- **ด้านคุณลักษณะ** เด็กมีความมั่นใจและกล้าแสดงออกมากขึ้น กล้าชื่นชมผลงานของตนเองและกล้าชื่นชมผลงานเพื่อน

- **ด้านเจตคติ** เด็กมีความสนใจและเพลิดเพลินกับกิจกรรมศิลปะที่ได้ลงมือทำ
- **ด้านสมรรถนะ** เด็กสามารถคิดอย่างเป็นระบบและสร้างสรรค์ผลงานได้ดีขึ้น

12. บทเรียนที่ได้รับ

1. เด็กมีพัฒนาการด้านความคิดสร้างสรรค์ที่ดีขึ้น

- เด็กสามารถแสดงออกทางศิลปะได้อย่างอิสระมากขึ้น
- กล้าใช้จินตนาการและคิดนอกกรอบ
- สามารถสร้างสรรค์ผลงานที่แสดงถึงความคิดริเริ่มใหม่ ๆ

2. ส่งเสริมทักษะการแก้ปัญหาและการคิดวิเคราะห์

- เด็กสามารถทดลองและปรับเปลี่ยนวิธีการสร้างงานศิลปะได้
- ฝึกฝนการคิดแก้ไขปัญหาผ่านการเลือกใช้สี วัสดุ และเทคนิคต่าง ๆ

3. พัฒนาทักษะการทำงานร่วมกัน

- กิจกรรมแบบกลุ่มช่วยให้เด็กเรียนรู้การแบ่งปัน การสื่อสาร และการร่วมมือกัน
- เด็กมีความมั่นใจในการแสดงออกและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

4. เพิ่มความสนใจและความสุขในการเรียนรู้

- เด็กมีความกระตือรือร้นและสนุกกับการเรียนรู้ผ่านศิลปะ
- ลดความเครียดและเพิ่มสมาธิในการทำกิจกรรม

5. สร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูและเด็ก

- การทำกิจกรรมศิลปะช่วยให้ครูเข้าใจธรรมชาติของเด็กแต่ละคน
- ครูสามารถใช้กิจกรรมเป็นสื่อในการส่งเสริมพัฒนาการด้านอื่น ๆ ของเด็ก

6. พัฒนาทักษะกล้ามเนื้อมัดเล็กและการประสานงานระหว่างมือกับตา

- การใช้สี ดินน้ำมัน หรือวัสดุต่าง ๆ ช่วยให้เด็กฝึกการควบคุมกล้ามเนื้อมัดเล็ก
- เด็กสามารถพัฒนาทักษะพื้นฐานที่สำคัญสำหรับการเขียนและการทำงานอื่น ๆ ในอนาคต

7. เห็นความแตกต่างระหว่างบุคคลและความเป็นตัวของตัวเอง

- เด็กแต่ละคนมีสไตล์และวิธีการสร้างงานศิลปะที่ไม่เหมือนกัน
- ครูสามารถใช้กิจกรรมนี้ในการเสริมสร้างความมั่นใจและความภาคภูมิใจในตนเองของเด็ก

สรุป

การจัดกิจกรรมศิลปะแบบผสมผสานเป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพในการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของเด็กก่อนอนุบาลปีที่ 3 ไม่เพียงแต่ช่วยให้เด็กมีจินตนาการที่กว้างไกลขึ้น แต่ยังส่งเสริมทักษะทางสังคม การเรียนรู้ และพัฒนาการด้านร่างกายอีกด้วย

13. เจาะใจความสำเร็จ

1. ความสามารถในการแสดงออกทางความคิดสร้างสรรค์ของเด็ก

- เด็กสามารถสร้างสรรค์ผลงานศิลปะที่มีเอกลักษณ์ของตนเอง
- เด็กมีการใช้จินตนาการและความคิดริเริ่มในการออกแบบผลงาน
- เด็กสามารถแสดงออกถึงอารมณ์และความรู้สึกผ่านผลงานศิลปะ

2. การมีส่วนร่วมและความสนใจของเด็กในกิจกรรม

- เด็กมีความกระตือรือร้นและสนุกกับกิจกรรม
- เด็กสามารถทำกิจกรรมได้อย่างต่อเนื่องโดยไม่เบื่อหน่าย
- เด็กกล้าแสดงความคิดเห็นและทดลองสิ่งใหม่ ๆ

3. พัฒนาการด้านทักษะทางศิลปะ

- เด็กสามารถใช้เครื่องมือและวัสดุศิลปะได้อย่างถูกต้องและปลอดภัย
- เด็กมีพัฒนาการด้านการใช้สี รูปทรง เส้น และพื้นผิว
- เด็กสามารถผสมผสานเทคนิคต่าง ๆ ในการสร้างสรรค์งาน

4. พัฒนาการทางอารมณ์และสังคม

- เด็กสามารถทำงานร่วมกับเพื่อนได้ดี
- เด็กมีความมั่นใจในตนเองและกล้าแสดงออก
- เด็กมีความอดทนและสามารถแก้ปัญหาเมื่อเผชิญอุปสรรค

5. การประเมินผลจากครูและผู้ปกครอง

- ครูสามารถสังเกตพัฒนาการของเด็กได้อย่างชัดเจน
- ผู้ปกครองเห็นถึงการเปลี่ยนแปลงทางความคิดสร้างสรรค์ของเด็ก
- เด็กสามารถอธิบายแนวคิดและแรงบันดาลใจของตนเองเกี่ยวกับผลงานศิลปะ

เจาะใจเหล่านี้ช่วยให้สามารถวัดผลและปรับปรุงการจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็กปฐมวัยต่อไป

(ลงชื่อ) ศิริจรรยา ไวยพจน์ ผู้รายงานการใช้นวัตกรรม
(นางสาวศิริจรรยา ไวยพจน์)
ตำแหน่ง ครู ไม่มีวิทยฐานะ

14. ภาพการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

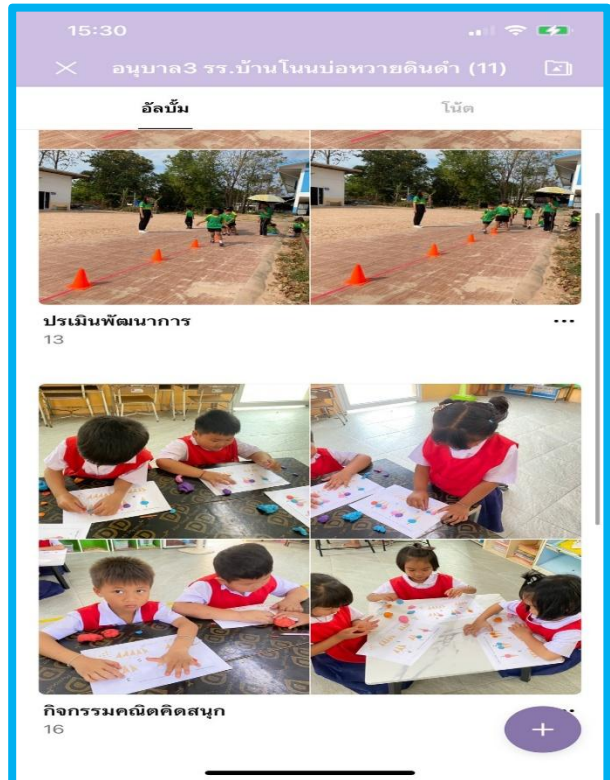
15. ภาคผนวก

ไลน์กลุ่มอนุบาลปีที่ 3

ไลน์กลุ่มอนุบาลปีที่ 3

ผลงานนักเรียน

ผลงานนักเรียน

ศึกษาดูงานพื้นที่นวัตกรรม ณ โรงเรียนไตรโยคใหญ่

ศึกษาดูงานพื้นที่นวัตกรรม ณ โรงเรียนไตรโยคใหญ่

การเผยแพร่การจัดการเรียนรู้ (เฟสบุ๊ก)

การเผยแพร่การจัดการเรียนรู้ (ยูทูป)

โรงเรียนบ้านโนนบ่อหวายดินดํา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ